

TTK'nın 376. Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Tebliğ'de Önemli Değişiklikler Yapılmıştır

15.09.2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan **"6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 376'ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliğ"** ile, sermayenin kaybı veya borca batık olma durumlarında Türk Ticaret Kanunu (TTK)'nın 376. maddesi çerçevesinde uyulacak usul ve esaslar açıklanmıştı. Bu kapsamda, sermaye kaybı veya borca batık olma durumuna ilişkin yapılan hesaplamalarda, henüz ifa edilmemiş yabancı para cinsi yükümlülüklerden doğan kur farkı zararlarının 01.01.2023 tarihine kadar dikkate alınmayabileceği hükme bağlanmış, konuya ilişkin açıklamalarımız ise 19.09.2018 tarihinde yayımladığımız [Duyuru](#)'da yer almıştı.

Bu defa, 26.12.2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan **"6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 376'ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ"** ile, borca batık olma ve sermaye kaybı durumlarına ilişkin tatbik edilecek uygulamalarda çeşitli değişiklikler yapılmıştır.

Sözü edilen Tebliğ'de yer alan düzenlemeler, özetle aşağıdaki gibidir.

1. Sermaye ile Kanuni Yedek Akçeler Toplamının En Az Yarisının Karşılıksız Kalması İbaresinin Yeniden Tanımlanmıştır:

Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarisının karşılıksız kalması durumu zarar ile ilişkilendirilmiş ve zararın, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının;

- ♦ Yarisına eşit veya bu tutardan çok ve
- ♦ Üçte ikisinden az olması

durumunda karşılıksız kalma durumunun ortaya çıkacağı açıklanmıştır. Sözü edilen zararın, (net) geçmiş yıl zararları ile dönem zararının toplamı olarak anlaşılması

gerekmektedir. Bu durumda yönetim organı, genel kurula uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunacaktır.

2. Sermayenin Karşılıksız Kaldığı Durumda, Sermaye Azaltımına İlişkin Alt Sınır Belirlenmiştir:

Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde, genel kurul tarafından Türk Ticaret Kanunu'nun 473 – 475. maddelerine göre sermaye azaltımı yapılmasına karar verildiği takdirde, azaltım işlemi sonrasında **sermaye ve kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının** özvarlık içerisinde korunması şartıyla, bu şartın sağlandığı asgari sermaye tutarına kadar sermayenin indirilebileceği belirlenmiştir.

Buna göre, sermayenin karşılıksız kaldığı durumda sermaye azaltımı yapılmak suretiyle kalan sermayeyle yetinilmesinin tercih edilmesi mümkün olmakla birlikte, bu tercihin hayata geçirilmesi için kalan sermaye ile mevcut kanuni yedek akçeler toplamının, işlem sonrası özvarlık toplamının en az yarısı kadar olması gerekmektedir.

3. Sermaye Artırımıyla Sermaye Kaybının Telafi Edildiği Durumda Ödenecek Sermaye Tutarı, Korunması Gereken Sermayeye Göre Belirlenecektir:

Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması yoluna gidilmeden sermaye artırımına gidildiği takdirde, sermayenin en az yarısını karşılayacak tutarın yerine, **tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunmasını sağlayacak tutarın** sermaye artırımının tescilinden önce ödenmesi zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.

Böylelikle, sermayenin artırılması yoluyla sermaye kaybının kapatılmasının tercih edildiği durumda, ödenmesi zorunlu tutarın tespiti yönünden artırılan sermaye tutarının değil de korunması gereken sermaye tutarının dikkate alınacağı belirlenerek sermaye artırım sırasında ödenecek sermaye tutarının azalması mümkün kılınmıştır.

4. Aynı Genel Kurulda Sermaye Artırımı ve Azaltımının Birlikte Yapılması Sağlanmıştır:

Sermaye kaybı kadar sermaye azaltılması yoluna gidilmeden, aynı genel kurul kararıyla sermaye artırımı ve azaltımı yapılmasının önü açılmıştır.

Buna göre, sermaye kaybı kadar sermaye azaltılmasına gerek olmaksızın, **bedelleri tamamen ödenmek suretiyle**, sermayenin istenilen düzeyde artırılmasına ve daha sonra azaltılmasına aynı genel kurulda karar verilebilecektir. Bu işlemler sonucunda, tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içinde korunması zorunludur.

Sözü edilen değişiklik son derece olumludur. Zira daha önce ticaret sicil müdürlüklerinin yorumu gereği sermaye artımı ve azaltımı eş zamanlı olarak yapılamamakta, bu ise özellikle borca batık durumdaki şirketlerin sermaye azaltımı ve artırımı yoluyla borca batıklık durumundan kurtulmalarını imkansız kılmaktaydı. Bunun sebebi ise, şirketin öncelikli olarak yapması beklenen sermaye azaltımı işleminde, azaltım sonrasındaki sermayenin minimum sermaye tutarının altına (hatta bazı durumlarda eksi sermayeye) geçmekte olmasıydı. Oysaki aynı işlem sermayenin önce artırılması sonrasında azaltılması şeklinde yapıldığında, işlemin herhangi bir aşamasında minimum sermaye tutarının altına inme veya negatif sermaye oluşması gibi bir durum da ortaya çıkmamaktaydı. Böyle durumlarda, zarar tutarı çok yüksek olduğundan, sermaye artımı yapılması da (sermaye azaltımı sonrasındaki artırım duruma kıyasla) şirkete çok yüksek tutarlarda sermaye enjekte edilmesini zorunlu kılmaktaydı. Sırf bu sebeple, bir çok şirket borca batık olarak devam etmekte, bu şirketlere ihtiyaç duydukları sermaye, aşırı yüksek olması nedeniyle temin edilememekteydi. Mali İdare'nin vergileme gerektiren yorumu nedeniyle, şirketlere sermaye tamamlama fonu vb. türde fon da konulamamaktaydı. Yapılan değişiklikle, sermayenin önce azaltılıp sonra artırılması şeklindeki zorunlu uygulamanın yarattığı olumsuzluklar giderilmiş olmakta ve özellikle borca batık durumdaki şirketlere büyük bir fayda sağlanmaktadır.

5. Sermaye Kaybı Tespitinde Dikkate Alınmayabilecek Giderlerin Arasında Kiralama Giderleri, Amortismanlar ile Personel Giderlerinin Yarı Eklenmiştir:

TTK'nın 376. maddesi kapsamında sermaye kaybı veya borca batık olma durumuna ilişkin yapılan hesaplamalarda dikkate alınmayabilecek gider olarak belirlenen henüz ifa edilmemiş yabancı para cinsi yükümlülüklerden doğan kur farkı zararlarının yanına, **2020 ve 2021 yıllarında tahakkuk eden;**

- ◆ Kiralamalardan kaynaklanan giderler,
- ◆ Amortismanlar ve
- ◆ Personel giderlerinin toplamının yarısı

da eklenmiştir. Bu tutarların belirlenmesinde mükerrerlik oluşmayacak şekilde hesaplama yapılacaktır. Bu kapsamında yapılacak hesaplamalara ilişkin olarak hazırlanan finansal tablolarda herhangi bir kayda yer verilmeyerek, bu durum bilgi mahiyetinde dipnotlarda gösterilecektir.

Saygılarımızla,